

Nga Moana o te Arawa.

Kua tae mai te whakaatu a Apirana Ngata kua oti pai te keehi a Te Arawa mo ana Moana. Kei muri ano nga tino whakamaramatanga. Ko te kaupapa o te whakaotinga koia tenei :—

“1. Kua whakaae te Karauna ki te mana o Te Arawa ki nga mahinga ika a nga tipuna mai ra no, me te mau o tona mana ki ona urupa i nga moana katoa. Kua whakaae hoki a Te Arawa ko te taitara ki nga moana kei te Karauna.

2. Tera e whakaturia he Poari pera me te Poari whakahaere i te moana o Rotoiti hei whakahaere i nga taha-taha o Rotokakahi. Ko te moutere ka rahuitia hei urupa.

3. Ko nga raihana hii taraute ka whakanekehia ake i te 20 ki te 40 mo te kore utu.

Ka whakaputaina te moni e £6,000 i ia tau i ia tau ki tetahi Poari e whakaritea hei whakahaere tikanga e puta ai he painga kia Te Arawa katoa me ona hapu. Ko taua moni hei painga mo te iwi, kaore mo te tangata takitahi. Engari ka whai-mana taua Poari ki te awhina i nga take tika a ia hapu a ia hapu. Ka ahei te Poari ki te nama moni a ko te itareti me utu i roto i nga moni a-tau (ara te £6,000). Ko te moni tuatahi me utu atu i te mutunga o te Paremata i te tau 1923, a ko te Ture me whakatikatika i tenei tau 1922.

5. Ko nga raruraru o te keehi a Te Arawa ma te Kawanatanga e utu, engari ko te moni kua hei neke atu i te £2,000. Ko taua moni me whakaputa i roto i nga tau e wha, ara kia £500 i te tau, a ko te utunga tuatahi hei muri i te paremata o te tau 1923”

Kia ora nga hapu o Te Arawa mo to koutou kaha ki te kawe haere i ta koutou keehi a tutuki pai ana. He tino waimarie to koutou. Kia nui hoki nga mihi kia A. T. Ngata mo tona manawanui, me tona marana ki te awhina haere i a Te Arawa mai ono i te timatanga tae noa ki te otinga o te keehi. Kia ora hoki a Te Aara te roia matau, me to tatou hoa me Mr. Levien.



MATE O TE KAI.—E ki ana a Heuheu Poutawa “tenei te mate o Te Wairoa, te taewa te kumara, te paukena te oti me era atu mea mate katoa i te awha. Tenei te tangi a tetahi kuia o mia :—“Haere e te kai te pono o te tangata, ki nga tira haere, hoatu koe e te kai ko au hei muri nei. E tata mama e ahu ki uta ra ki nga kai a Toi i waiho ki muri ra, te mamaku te aruhe te pou o te tangata ki nga tira haere ei !”